

แนะนำการปรับปรุงคุณภาพรองเท้านิรภัย

มนุษย์เราสามารถใส่เท้าเดินหรือวิ่งไปยังที่ต่าง ๆ ตามต้องการได้ ดังนั้นเท้าจึงเป็นอวัยวะที่สำคัญส่วนหนึ่งที่ต้องทะนุถนอมไม่ให้ได้รับอันตราย และสิ่งที่จะช่วยป้องกันอันตรายให้กับเท้าก็คือรองเท้า นั่นเอง เพราะการสวมรองเท้าจะช่วยป้องกันเท้าจากความร้อน ความเย็น ความชื้น ความสกปรก ของแหลมคม แมลงหรือสัตว์มีพิษกัดต่อย ตลอดจนความเจ็บปวดที่เกิดจาก การยืน เดิน หรือวิ่ง รองเท้าที่เห็นกันโดยทั่วไปมีขนาด รูปร่าง ลักษณะ สี สัน แดกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความนิยมและการใช้งานซึ่งอาจจะใช้สวมไปทำงาน ไปเที่ยว เดินเล่น และเล่นกีฬา รองเท้าที่ใช้ตามโอกาสต่าง ๆ ดังกล่าว เป็นรองเท้าที่คนส่วนใหญ่รู้จักกันเป็นอย่างดีแล้ว แต่มีรองเท้าอีก

ประเภทหนึ่งที่ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย นั่นก็คือ รองเท้านิรภัย (safety shoe)

ถ้ามองดูจากลักษณะภายนอก รองเท้านิรภัยก็เหมือนกับรองเท้าธรรมดาทั่วไป แต่รองเท้านิรภัยมีคุณสมบัติพิเศษบางประการที่แตกต่างจากรองเท้าธรรมดา เช่น ที่ส่วนหัวของรองเท้านิรภัยมีเหล็กหุ้มเพื่อป้องกันอันตรายที่เกิดจากของหนักตกกระแทก สามารถทนความร้อนจากไฟ น้ำมันที่ร้อน และโลหะที่หลอมเหลว เป็นต้น ดังนั้นรองเท้าชนิดนี้ จึงเหมาะสำหรับใช้งานในเมืองแร่ โรงงานถลุงเหล็ก โรงงานหลอมโลหะ หรือแม้แต่โรงงานอุตสาหกรรมทั่วไป รองเท้านิรภัยมีลักษณะและส่วนประกอบดังแสดงในรูป

ปัจจุบัน ประเทศไทยสามารถผลิตรองเท้าหนังชั้นได้เอง นอกจากจะจำหน่ายภายในประเทศแล้วยังส่งออกจำหน่ายในต่างประเทศด้วย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการทดสอบเพื่อประกันคุณภาพให้เป็นที่ยอมรับ

เชื่อถือได้ กรมวิทยาศาสตร์บริการได้เคยให้บริการทดสอบรองเท้าหนังพื้นยางชนิดที่ใช้กับงานทั่วไปแก่โรงงานฟอกหนังเจริญศิลป์ ดังผลการทดสอบตามตารางต่อไปนี้

รายการทดสอบ	ผลการทดสอบ				คุณภาพตามมาตรฐาน BS. 1870 part 1 : 1970
	ขนาด			ค่าเฉลี่ย	
	เบอร์ ๕ ข้างขวา	เบอร์ ๕ ข้างซ้าย	เบอร์ ๘ ข้างซ้าย		
ความหนาของชั้นในรองเท้าตอนบน, มม. (thickness of vamp lining)	๑.๕๕	๑.๐๘	๑.๑๖	๑.๒๖	ไม่น้อยกว่า ๑.๒๕
ความหนาของพื้นรองเท้าส่วนนอก, มม. (thickness of outsole)	๙.๘๓	๙.๘๔	๑๐.๐๙	๙.๙๒	ไม่น้อยกว่า ๖.๔๐
ความหนาของพื้นรองเท้าส่วนใน, มม. (thickness of insole)	๓.๒๖	๓.๔๓	๓.๕๖	๓.๔๒	ไม่น้อยกว่า ๓.๒๐
ความหนาของสันรองเท้า มม. (thickness of heel)	๑๙.๒๒	๑๘.๖๗	๑๘.๘๕	๑๘.๙๒	ไม่น้อยกว่า ๘.๕๐
ระยะห่างภายในส่วนหัวของรองเท้าภายหลังการทดสอบความทนทานต่อแรงกระแทกขนาด ๒๐๐ จูล, มม. (drop test due to impact of 200 joules clearance inside the shoe at the moment of maximum depression)	๑๙.๗๖	๑๗.๘๑	๑๙.๒๓	๑๘.๙๓	ไม่น้อยกว่า ๑๓.๗๐

สำหรับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรองเท้าหนังของไทยนั้น ยังไม่มีการประกาศใช้ กรมวิทยาศาสตร์บริการจึงเลือกใช้มาตรฐานของอังกฤษ (BS. 1870 part 1 : 1970) เป็นข้อมูลในการทดสอบ จากผลการทดสอบจะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบทุกรายการผ่านมาตรฐาน แต่ถ้าพิจารณาจากผลการทดสอบแต่ละตัวอย่างจะพบว่าผลการทดสอบบางรายการต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด สาเหตุอาจจะเนื่องมา

จากโรงงานควบคุมขบวนการผลิตไม่ทั่วถึง และไม่ดีพอ ดังนั้น กรมวิทยาศาสตร์บริการจึงได้แนะนำให้โรงงานฯ ปรับปรุงส่วนที่บกพร่องไปแล้ว หากโรงงานผู้ผลิตรองเท้าหนังประสงค์จะส่งตัวอย่างมาขอรับรองคุณภาพ กรมวิทยาศาสตร์บริการยินดีให้บริการทดสอบและรับรองคุณภาพ ถ้าผลิตภัณฑ์รองเท้าหนังที่ผลิตขึ้นมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน